

**UCHWAŁA NR V/35/2024
RADY GMINY OSIEK**

z dnia 19 listopada 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 w Gminie Osiek**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 z późn. zm.), art. 41 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1, 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.),

Rada Gminy Osiek uchwała, co następuje :

§ 1. Uchwała się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025, będący załącznikiem do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr XLVIII/293/2023 Rady Gminy Osiek z dnia 21 grudnia 2023 roku w sprawie uchwalenia Gminnego programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 w Gminie Osiek.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Osiek.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Osiek

Jan Sulecki

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2025 W GMINIE OSIEK

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest programem uchwalanym corocznie przez Radę Gminy Osiek w celu zmniejszania rozmiaru aktualnie istniejących problemów alkoholowych i narkotykowych, zapobiegania powstawaniu nowych, niekorzystnych problemów społecznych wynikających z używania środków uzależniających, zwłaszcza przez dzieci i młodzież. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązuje organy samorządu terytorialnego do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ W GMINIE OSIEK

Zjawisko uzależnienia od alkoholu jest bardzo poważnym wyzwaniem dla Gminy Osiek. Świadczą o tym zarówno dane pochodzące od dorosłych mieszkańców, jak i sprzedawców alkoholu z gminy. Zdecydowana większość mieszkańców naszej gminy zna kogoś uzależnionego od alkoholu. Społeczność lokalna ma często okazję obserwować osoby publicznie spożywające alkohol czy prowadzące samochód pod jego wpływem, co wpływa demoralizująco szczególnie na młodzież. Zaznacza się także wyraźnie problem spożywania alkoholu przez młodzież, która nie ma problemu z kupieniem go na terenie gminy – za sprawą starszych kolegów lub poprzez dorosłe osoby, które spożywają go w okolicy sklepów. Bardzo niepokojące jest to, większość z nas słyszała o przypadkach sprzedaży alkoholu niepełnoletniej osobie. Część sprzedawców przyznaje się do sprzedaży alkoholu osobie niepełnoletniej. Niejednokrotnie uczniowie podkradają alkohol z domu rodzinnego. Najczęściej jednak dostęp do alkoholu niepełnoletnim jest generowany przez starszych kolegów lub obcych ludzi, którzy kupują im alkohol.

Zjawisko przemocy w rodzinie wiąże się w ścisły sposób z problemem alkoholowym. Statystyki podają, że większość czynów sprawców przemocy kwalifikowanych przez Kodeks Karny jako fizyczne lub psychiczne znęcanie się nad członkami rodziny dzieją się pod wpływem alkoholu lub innych środków uzależniających. Policja, GKRPA, służba zdrowia, szkoły są uprawnione do zakładania „Niebieskich Kart”. Procedurą Niebieskich Kart zajmują się Zespoły Interdyscyplinarne działające przy ośrodkach pomocy społecznej. Zadaniem tych zespołów jest wyeliminowanie przemocy w rodzinie.

Korzystna w tym kontekście byłaby szeroko zakrojona akcja profilaktyczna, która wykształciłaby w mieszkańcach postawę braku akceptacji dla prowadzenia pojazdów po wypiciu alkoholu, ale także szkolenia dla sprzedawców i kontrola punktów sprzedaży alkoholu, tak aby wyeliminować możliwość zdobycia alkoholu przez niepełnoletnich uczniów tą drogą. Dobrym pomysłem mogłaby być też gminna akcja profilaktyczna dotycząca omówienia konsekwencji zakupu alkoholu osobie niepełnoletniej przez osobę dorosłą. Ważne by działania były nakierowane na to, aby mieszkańcy gminy mieli świadomość, że sprzedaż alkoholu nieletnim to nie tylko przestępstwo, ale także ogromna szkoda wyrządzona młodemu człowiekowi, jego rodzicom i najbliższym. Problem narkotykowy jest postrzegany jako coraz bardziej zagrażający współczesnym nastolatkom. Co trzeci dorosły deklaruje, że zna osobę, która zażywa środki psychoaktywne. Ponadto zdecydowana większość jest zdania, że nietrudno jest uzyskać dostęp do narkotyków w okolicy. Młodzież sięga po nie z ciekawości czy chęci zaimponowania innym, często motywowana informacjami z nierzetelnych źródeł. Warto zadbać, aby rozmowy w szkole na temat zagrożeń związanych ze środkami psychoaktywnymi prowadzili przeszkoleni fachowcy, którzy będą w stanie zweryfikować żywione przez uczniów przekonania. Odurzanie się bywa także sposobem na radzenie sobie z konfliktami z rodzicami buntujących się nastolatków oraz problemami w szkole. Poszerzenie oferty dostępnych na terenie gminy miejsc do wspólnego, rodzinnego spędzania czasu wolnego pozwoli na zacieśnienie relacji i będzie stanowić istotny czynnik ochronny. Warto byłoby zaangażować w takie działania Centrum Kultury i Sportu w Osieku oraz Gminną Bibliotekę Publiczną w Osieku.

Centrum Kultury i Sportu w Osieku mógłby poszerzyć działania o charakterze kulturalnym dla dzieci i młodzieży poprzez organizację zajęć dodatkowych i imprez promujących zdrowy styl życia wolny od alkoholu i narkotyków. Dodatkowo w ramach swoich kompetencji mógłby zorganizować różnego rodzaju zajęcia sportowe, promujące aktywny sposób spędzania czasu, bez alkoholu czy narkotyków, włączając w nie elementy edukacyjne w zakresie profilaktyki

uzależnień. Z uwagi na fakt, że wielu mieszkańców korzysta z różnych rodzajów mediów dobrze byłoby informacje o takich akcjach zamieszczać także w wielu środkach masowego przekazu- także w Internecie.

Uczniowie na ogół czują się bezpiecznie w swojej szkole i klasie. Jeśli zdarzają się jakieś agresywne zachowania ze strony rówieśników, to jest to najczęściej obgadywanie, obrażanie, przezywanie czy wyśmiewanie, a także izolacja społeczna czy grożenie. Najczęstszym rodzajem agresji jest agresja werbalna. Coraz częściej pojawia się także zjawisko cyberprzemocy. Najbardziej niebezpiecznym miejscem w szkole są korytarze szkolne i sale lekcyjne (różnice wynikają z poszczególnych szkół). Spory procent uczniów w przypadku przemocy staje się biernymi obserwatorami lub odchodzi od miejsca zdarzenia. Ważnym aspektem staje się tu reakcja nauczyciela na takie zdarzenie. Spory procent uczniów zadeklarowało, że w takiej sytuacji nauczyciele nie podejmują żadnych działań. Taki brak reakcji przyczynia się do zwiększania zjawiska przemocy i może sprawić, że w przypadku występowania przemocy uczeń nie zwróci się z prośbą o pomoc do nauczyciela.

Najczęstszym występującym czynnikiem ryzyka przemocy w rodzinie jest krzyczenie na dzieci przez rodziców. Rodzice stosują ten sposób bardzo często z uwagi na to, że czują się bezradni i nie wiedzą po jaki środek sięgnąć. Często wydaje się im, że krzyk pomoże, że dziecko poczuje respekt, przestraszy się i zacznie być posłuszne. Niestety konsekwencją takich zachowań jest zintensyfikowanie strachu i agresji przez dziecko.

Z uwagi na powyższe warto zastanowić się nad zintegrowaniem planowanych działań wszystkich podmiotów szkoły tj. także rodziców i nauczycieli. Partnerska współpraca pomiędzy szkołą i rodziną jest jednym z kluczowych warunków skutecznego przeciwdziałania i zapobiegania niebezpieczeństwu oraz wyrazem troski o rozwój i jakość edukacji i wychowania dzieci.

Dobrym pomysłem mogłoby być zorganizowanie spotkań, prelekcji oraz warsztatów dla rodziców i nauczycieli mających na celu uświadomienie współczesnych zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi- współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły tj.: pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej, pedagogami szkolnymi, Komisariatem Policji w Brodnicy.

Rodzice w ten sposób mogliby otrzymać szansę zwiększenia swoich umiejętności opiekuńczo- wychowawczych. Wspólnie z nauczycielami mogliby także wypracować rozwiązania zmierzającej do oprawy komunikacji na linii : rodzice-dzieci. Dowiedzieliby się

także jak radzić sobie ze współczesnymi zagrożeniami (dopalacze, alkohol, cyberprzemoc, agresja, papierosy) oraz wypracowałyby alternatywne metody wychowawcze)

Wiele ryzykownych zachowań (w tym sięganie po alkohol, papierosy i narkotyki) powodowanych jest niską samooceną i chęcią zaistnienia młodzieży w grupie. Okres szkolny to czas szczególnej wrażliwości na opinie rówieśników, dlatego niezwykle istotne jest wtedy budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby i wzmacnianie poczucia własnej wartości. Przydatne mogą okazać się także warsztaty integracyjne dla uczniów , szczególnie jeśli pochodzą z różnych miejscowości. Ich efektem powinno być zbudowanie struktury klasy w oparciu o pozytywne relacje i wzajemny szacunek, a nie hierarchię siły i przemocy.

Wielu uczniów korzysta z używek ze względu na problemy szkolne i rodzinne. Spory procent z nich traktuje alkohol i środki psychoaktywne jako metody pomocne w rozwiązaniu problemów, gdyż nie znają innych sposobów na przezwycięzenie pojawiających się trudności. W takim wypadku można by zorganizować w szkołach w gminie warsztaty w zakresie radzenia sobie ze stresem. Głównym celem takich zajęć byłaby nauka konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem i takiego reagowania w sytuacjach społecznych, które zmniejszy prawdopodobieństwo podejmowania zachowań ryzykownych, jako metody na odciążenie stresu i negatywnych emocji. Dodatkowo można by zorganizować warsztat z metod efektywnego uczenia się, tak by zniwelować stres szkolny i przyczynić się do poprawy osiągnięć szkolnych, a tym samym zwiększenia kompetencji i wiary w siebie ucznia.

Ponadto pożądanymi byłyby warsztaty psychoprofilaktyczne dla uczniów (szczególnie z tematów dotyczących zażywania marihuany, dopalaczy, alkoholu czy e-papierosów) które obaliłyby popularne mity na temat tych używek. Celem takich warsztatów byłoby także uświadamianie młodym ludziom natychmiastowych strat w związku z używaniem i nadużywaniem powyższych środków.

W przypadku profilaktyki przemocy domowej ważne wydaje się przede wszystkim informowanie społeczności o możliwych sposobach pomocy i instytucjach oferujących wsparcie dla osób poszkodowanych. Część osób żywi bardzo ryzykowne przekonania (takie jak dopuszczanie kar cielesnych wobec dzieci.). Szczególną rolę może tutaj odegrać Ośrodek Pomocy Społecznej i Zespół Interdyscyplinarny, ale także szkoły, które mogą wspólnie organizować cykliczne spotkania dla rodziców, wzmacniające ich kompetencje wychowawcze.

Pozytywne skutki będą miały także wszelkie działania integrujące społeczność lokalną takie jak pikniki, festyny czy rozgrywki sportowe. Jednocześnie rozbudowana infrastruktura rekreacyjna i sportowa dostarczy młodzieży alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego. Dla dzieci wychowujących się w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym czy przemocą domową powinny być organizowane bezpłatne wakacyjne turnusy terapeutyczne.

III. CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU

1. CEL GŁÓWNY PROGRAMU TO:

Głównym celem Programu jest rozwój i doskonalenie istniejącego systemu przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, dostosowanego do zmieniających się potrzeb i zagrożeń, a także ograniczanie negatywnych skutków społecznych, będących konsekwencją tych zjawisk, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

2. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU TO:

Do osiągnięcia celu głównego przyczyni się realizacja następujących celów szczegółowych:

- a) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- b) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- c) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii i uzależnieniom behawioralnym a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych
- d) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych.
- e) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określanych w

art.13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

IV. PARTNERZY REALIZACJI PROGRAMU:

Realizację zadań ujętych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2023 w Gminie Osiek powierza się Urzędowi Gminy Osiek.

Skuteczna realizacja tego programu opiera się na współpracy z poniżej wymienionymi instytucjami:

- a) Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Osieku
- b) Gminnymi szkołami podstawowymi
- c) Poradnią Odwykową oraz Zapobiegania i Zwalczania Uzależnień ,
- d) Policją,
- e) Kuratorami sądowymi,
- f) Samorządem gminnym,
- g) Organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi działającymi na terenie gminy
- h) Zespołem Interdyscyplinarnym,
- i) Gminnym Ośrodkiem Kultury
- j) Parafiami na terenie gminy Osiek

V. DZIAŁANIA W ZAKRESIE REALIZACJI ZADAŃ WŁASNYCH GMINY DOTYCZĄCYCH ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

- a) prowadzenie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej procedury zmierzającej do zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego oraz motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego.
- b) monitorowanie liczby osób korzystających z usług w placówkach terapii uzależnień.
- c) informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych od alkoholu oraz od innych środków psychoaktywnych.
- d) dofinansowanie szkoleń w ramach zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez osoby zajmujące się pomaganiem osobom uzależnionym od alkoholu.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

- a) zapewnienie dzieciom, młodzieży oraz ich rodzinom pomocy w świetlicach wiejskich oraz w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Osieku,
- b) udzielanie w Ośrodku Terapii i Rozwoju Osobistego pomocy psychologicznej, terapeutycznej, porad prawnych rodzinom osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz osobom doznającym przemocy.
- c) wspieranie rodzin niewydolnych opiekuńczo i wychowawczo z powodu uzależnień i przemocy w rodzinie przez asystentów rodzinnych i pracowników socjalnych.
- d) ścisła współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, szkołami, policją, służbą zdrowia, strażą miejską, sądem, ośrodkami terapii uzależnień, Parafią.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii i uzależnieniom behawioralnym a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

- a) prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych dla dorosłych dotyczących szkód wynikających z picia alkoholu i używania innych środków psychoaktywnych przez dzieci i młodzież, mających na celu wspieranie abstynencji dziecka i przygotowania go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- b) wdrażanie w szkołach, programów profilaktycznych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, biorących pod uwagę wspólne czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych, programów wczesnej interwencji i profilaktyki selektywnej (współpraca z kadrą pedagogiczną)

- c) prowadzenie pozaszkolnych programów profilaktycznych (w świetlicach wiejskich) uwzględniających czynniki chroniące i czynniki ryzyka używania substancji psychoaktywnych, umożliwiających zdobycie przez uczestników wiedzy na temat zagrożeń wynikających z używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych, nabywanie umiejętności zachowań asertywnych, prawidłowych postaw wobec środków psychoaktywnych, poznanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
- d) upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz dla rodzin tych osób.
- e) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości jej przeciwdziałania, w szczególności w rodzinach z problemem alkoholowym i narkotykowym.
- f) upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu przez kobiety w ciąży (FAS – płodowy zespół alkoholowy)
- g) prowadzenie działań mających na celu podnoszenie kompetencji osób działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych, w szczególności dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą, w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych.
- h) aktywny udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii,
- i) realizacja programów rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkołach i na terenie gminy Osiek, obejmujących przed wszystkim zagrożenie związane z alkoholem i substancjami psychoaktywnymi.:
- j) organizowanie konkursów profilaktycznych w szkołach na terenie gminy Osiek, dofinansowanie szkoleń i warsztatów specjalistycznych dla nauczycieli w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą:
- k) organizowanie pikników profilaktycznych dla mieszkańców gminy,

- l) prowadzenie działań profilaktycznych, uwzględniających szeroki zakres zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia, które będą konstruktywnie wpływać na postawy młodych ludzi wobec używek,
- m) podejmowanie działań edukacyjnych skierowywanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie sprzedaży alkoholu osobom poniżej 8 roku życia oraz osobom nietrzeźwym.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

- a) udzielanie pomocy merytorycznej, organizacyjnej, finansowej instytucjom, osobom fizycznym i organizacjom pozarządowym w działaniach służących rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przeciwdziałaniu przemocy,
- b) rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi, instytucjami i osobami fizycznymi w realizacji działań z obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy,
- c) współpraca ze szkołami i Centrum Kultury i Sportu w celu dofinansowania realizacji zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i uzależnień,
- d) współpraca z sołtysami, radnymi, organizacjami pozarządowymi, kościołami i związkami wyznaniowymi mającymi na celu promocję zdrowia i promowanie trzeźwych obyczajów.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określanych w art.13 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zadanie to realizowane będzie głównie poprzez:

- a) wniesienie aktu oskarżenia do sądu przez gminę jako oskarżyciela publicznego za łamanie zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych,
- b) przeprowadzenie przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kontroli przestrzegania przez przedsiębiorców zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zwłaszcza w przypadku podejrzenia naruszenia przepisów dotyczących zakazów reklamy

i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw,

- c) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego za naruszenie przepisów dotyczących zakazów reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, na kredyt lub pod zastaw

VI. ZADANIA GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadania gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

1. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
2. Prowadzenie rozmów, motywacyjno – interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu.
3. Składanie wniosków do Sądu o orzeczenie obowiązku leczenia odwykowego.
4. Podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione od alkoholu i narkotyków.
5. Przeprowadzanie ekspertyz punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydawanie postanowień dotyczących zgodności ich lokalizacji z odnośnymi uchwałami Rady Gminy w Osieku w związku z procedurą wydawania przez Wójta Gminy Osiek decyzji w sprawie zezwoleń na sprzedaż alkoholu.
6. Kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych
Zadanie to gminna komisja wykonuje tylko i wyłącznie na podstawie upoważnienia wystawionego przez wójta burmistrza lub prezydenta miasta (art.18 ust.8)
7. Prowadzenie innych działań przewidzianych przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i narkomanii.
8. Współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, Sądem Rejonowym, Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną, Komendą Powiatową Policji oraz innymi instytucjami, a także ze szkołami z terenu gminy, w których realizowane

są programy profilaktyczne oraz podejmowane są działania o tematyce profilaktycznej, prelekcje i konkursy.

VII. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Wydatki na wynagrodzenia i szkolenia członków komisji realizowane są ze środków budżetu gminy przeznaczonych na realizację zadań własnych wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określonych w niniejszym programie.

1. Wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ustala Rada gminy Osiek za udział w każdym posiedzeniu komisji.
2. Ustala się wynagrodzenie dla członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za komisję w wysokości 400,00 zł brutto, słownie:czteryście złotych 00/100 od miesiąca stycznia 2024 r.
3. Podstawą wypłacenia wynagrodzenia jest lista obecności.
4. Wypłata wynagrodzenia za dany miesiąc kalendarzowy następuje jednorazowo ostatniego dnia roboczego miesiąca rozliczeniowego na wskazany numer konta.
5. Członkowie zobowiązani są niezwłocznie poinformować referat finansowy Urzędu Gminy Osiek o zmianie lub zamknięciu rachunku bankowego.
6. W miarę potrzeb prowadzone są dyżury, na które wzywane są osoby, co do których toczy się postępowanie.

VIII. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH I NARKOMANII

Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla Gminy Osiek finansowana będzie ze:

- a) środków własnych Gminy,
- b) środków pobieranych z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
- c) środków pochodzących z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

- d) ze środków własnych placówek/institucji/organizacji realizujących gminny program,
- e) z dotacji celowych z budżetu państwa
- f) ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł, w tym z Unii Europejskiej.

IX. PRZEWIDZIANE EFEKTY REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Zakładanym efektem realizacji programu jest ograniczenie występowania problemów związanych bezpośrednio z uzależnieniami behawioralnymi, używaniem alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, a także stworzenie wielopłaszczyznowego, spójnego systemu wsparcia oraz pomocy dla osób i rodzin zagrożonych/dotkniętych problemem uzależnień oraz zwiększenie jego skuteczności poprzez:

- a) zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach poprzez modyfikowanie stylu życia, wolnego od wszelkich używek, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, dzięki realizacji działań profilaktycznych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, tj. informacyjno-edukacyjnych, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych,
- b) podniesienie świadomości społecznej w obszarze uzależnień behawioralnych oraz przyczyn i skutków nadużywania alkoholu i narkotyków,
- c) udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zwalczania narkomanii,
- d) zintensyfikowanie działań w stosunku do osób uzależnionych,
- e) zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych problemem uzależnień,
- f) zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem występowania uzależnień behawioralnych, spożycia napojów alkoholowych oraz używaniem substancji psychoaktywnych.

Realizacja programu zwiększy skuteczność pomocy kierowanej do rodzin oraz stworzy możliwość współpracy pomiędzy instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień.

Oczekiwanym rezultatem wspólnych działań będzie przeciwdziałanie uzależnieniom oraz patologizacji i zagrożeniu wykluczeniem społecznym. Interdyscyplinarne podejście daje możliwość rozwoju, zwiększenia świadomości w środowisku lokalnym, a tym samym podniesienia jakości życia mieszkańców Gminy Osiek

X. KONTROLA REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii obejmuje:

- a) składanie rocznego sprawozdania do 31 stycznia następnego roku z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przez Przewodniczącego komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- b) składanie doraźnych informacji w trakcie roku dla potrzeb Rady Gminy,

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii nakładają na jednostki administracji rządowej i samorządowej obowiązek prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a także przeciwdziałaniem narkomanii. Katalog tych działań określają odpowiednio: art. 41 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, a realizowane są one w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, który jest podejmowany przez radę gminy.

W związku z powyższym przystąpiono do opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok dla Gminy Osiek, w którym wskazano najważniejsze cele i działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu problemów związanych z uzależnieniami oraz zniwelowania negatywnych skutków istniejących już problemów. Ponadto określono adresatów i realizatorów Programu, określono źródło finansowania Programu i wysokość wynagrodzeń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Osieku za przeprowadzanie czynności wskazanych w Programie.

Z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wynika, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy. W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2025 rok dla Gminy Osiek jest zasadne.